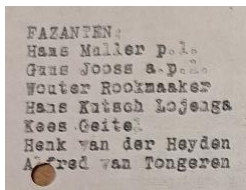

Dirk Wouter (Wout) Rookmaaker is geboren op 27 maart 1922 in Wageningen. Hij was de zoon van Jan Rookmaaker (1877-1939) en Emma Funke (1881-1969). Ze krijgen drie zonen en drie dochters. Het jonge gezin verhuisde naar Wageningen, waar zijn vader als landmeter les geeft en later dominee wordt. Eén van zijn broers was Daniël (1913). Hun vader overleed op 27 september 1939 in Wageningen.

Wout werd op 12 januari 1936 lid van de Heeromagroep in Wageningen. In Wageningen ontstond al snel na de start van Scouting in Nederland de Vereniging voor Scoutswerk in Wageningen. In 1911 namen ze hun reglement aan. Later ontstonden twee groepen, de groene onder leiding van Hopman de Voogd en de paarse troep, onder leiding van vaandrig Heeroma. Na zijn overlijden werden de troepen weer samengevoegd en naar hem vernoemd, de Heeromagroep. Met de komst van hopman Broekema groeide de groep weer en ontstonden in 1936 weer twee troepen, met hopman Ludolf Broekema bij de Heeromatroep en hopman dr. Jan Boes bij de Otto van Gelregroep.

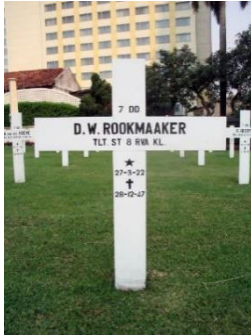
In februari 1936 werd Wouter in *De Verkenner*, officieel orgaan van de *Padvindere beweging in Nederland*, welkom geheten. In het seizoen 1938/1939 was hij ingedeeld bij de Fazantenpatrouille. Ook zijn broer Daan was hier welp en verkenner.

Nadat de bevolking van Wageningen na de capitulatie in 1940 was teruggekeerd van de evacuatie, mochten veel jongens van hun ouders geen lid meer zijn van Scouting, want het was bekend dat de Duitse bezetter Scouting in Duitsland had verboden. De Otto van Gelregroep, die bestond naast de Heeromagroep, werd opgeheven en een aantal jongens daarvan werden opgenomen in de Heeromagroep. Jan Boes en Ludolf Broekema stopten als hopman en Jules van Wesemael volgde hen op. Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 kwamen een tiental scouts wekelijks nog samen, onder leiding van hopman Jules van Wesemael. De gebouwen en het resterende groeps materiaal werd in beslag genomen en overgedragen aan de Jeugdstorm. Eén van de gebouwen ging om onverklaarbare redenen tijdens de oorlog in vlammen op. Een scout kon het niet aanzien dat het gebouw door de jeugdstorm gebruikt werd. Het andere gebouw ging verloren aan houtroof.

Zijn broer Daan was militair en actief tijdens de Duitse inval. Hij wordt als krijgsgevangene weggevoerd naar Duitsland en weet een aantal keer te ontsnappen. Hij wordt opgepakt en naar concentratiekamp Mauthausen afgevoerd. Daar is hij in het kader van Aktion Kugel op 2 mei 1944 geëxecuteerd.

Wout ging na de oorlog naar Nederlands Indië. Hij was contact officier (2^e luitenant) bij de 7 December divisie.

Hij reed op 28 december 1947 met een jeep tussen Leles en Garoet. Tijdens de rit werd hij geraakt door een kogel uit het struikgewas en is aan de verwonding overleden. Zijn

journalistieke werk als contact officier is zeer gewaardeerd geworden. Hij werd begraven op de begraafplaats in Garoet en werd in 1949 herbegraven op het Nederlands Ereveld Menteng Pulo in Jakarta.

Het monument 'De Waterlelie' in Wageningen is opgericht ter nagedachtenis aan elf Wageningse militairen die na 1945 in het voormalige Nederlands-Indië zijn omgekomen. Wout wordt hier herdacht.

Wout wordt ook herdacht op een plaquette met 40 namen van de tijdens de bezetting omgekomen leerlingen, leerkrachten en personeel van de toenmalige Rijks HBS. De gedenkplaat bevond zich oorspronkelijk in de rectorkamer van de Rijks HBS aan de Wilhelminaweg. In 1967 kreeg de plaquette een plaats in het nieuwe schoolgebouw Pantarijn aan de Hollandseweg. In 2007 is de plaquette opnieuw verplaatst naar het nieuw schoolgebouw aan de Hollandseweg.

Meer informatie

[Dirk Wouter Rookmaaker | Oorlogsgravenstichting](#)

[Wageningen, plaquette in scholengemeenschap Pantarijn - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Wageningen, 'De Waterlelie' - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Dirk Wouter Rookmaaker \(Wageningen, 27 maart 1922 - Tussen Leles-Garut, 28 december 1947\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[119-Scouting-Die-Wiltgraeff-Plaatsingslijst-v2023.pdf \(wageningen.nl\)](#)

„SMOKEY YOE“ RUST ZACHT..

Voorons op tafel ligt een kaart met goede wensen voor Kerstmis en Nieuwjaar, van onzen vriend, den tweeden Luitenant-contactofficier D. W. Rookmaaker. Onze lezers kennen hem uit zijn bijdragen als Smokey Joe, een geestig schrijver, een scherp opmerker, met een waarachtige belangstelling voor dit land. Wij kenden hem als een warm en eerlijk karakter, als een goed kameraad.

Hij hield van Indië — de kaart die voor ons ligt is versierd met een berglandschap, op de voorgrond werkt een tani, de bamboe's buigen zich over spiegelend water. Hij was met andere oorlogsvrijwilligers hierheen gekomen om die arbeid in dit schone land mogelijk te maken.

Algemeen Indisch dagblad
02-01-1948

Het heeft hem het leven gekost. Een jong leven, dat nog zo veel had kunnen betekenen: Rookmaaker was 25 jaar oud...

Op de Zondag na Kerstmis is hij gesneuveld, bij het verrichten van zijn plicht. Temidden van een landschap, zoals wij zien op de kaart, die hij ons in vriendschap toezond om ons heil te wensen in het jaar, dat hij niet heeft mogen beleven.

Hij werd door zijn kameraden begraven. Ds. Kramer sprak aan zijn graf, en zeide, wat wij allen voelen: Smokey Joe, rust zacht — je hebt je plicht gedaan...

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.